

ΠΑΜΕ
ΠΑΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ
Μέλος της Παγκόσμιας Συνδικαλιστικής Ομοσπονδίας (Π.Σ.Ο.)

Αγ. Φιλοθέης 5β, 105 56 Αθήνα
Τηλ. 210 3301842, 210 3301847, 210 3833786 Fax 210 3802 864
E-mail : pame@pamehellas.gr <http://www.pamehellas.gr>

Ανακοίνωση

Σε μια περίοδο που πυκνώνουν τα εργοδοτικά εγκλήματα, το ΠΑΜΕ καταγγέλλει την απαράδεκτη κυβερνητική απόφαση για κατάργηση των Τμημάτων της Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας της Εργασίας, σε 7 περιοχές της χώρας, περιοχές στις οποίες εργάζονται δεκάδες χιλιάδες εργατοϋπάλληλοι (Ημαθία, Χαλκιδική, Πέλλα, Σάμος, Αρκαδία, Ευρυτανία, Φωκίδα).

Η απόφαση αυτή δεν αποτελεί «κεραυνό εν αιθρία». Αποτελεί συνέχεια μιας μακρόχρονης πολιτικής που καθημερινά οδηγεί στην όλο και μεγαλύτερη υποβάθμιση των ελεγκτικών μηχανισμών, στην παραπέρα ελαστικοποίηση στην εφαρμογή της νομοθεσίας για την Υγεία & Ασφάλεια προς όφελος της κερδοφορίας του κεφαλαίου. Είναι χαρακτηριστικά τα εξής στοιχεία:

1. Σήμερα υπηρετούν σε ολόκληρη την Ελλάδα μόνο 220 Επιθεωρητές Υγείας & Ασφάλειας στις μάχιμες υπηρεσίες της πρώτης γραμμής! Το δυναμικό αυτό πρέπει να φέρει σε πέρας τον έλεγχο των συνθηκών υγείας & ασφάλειας σε εκατοντάδες χιλιάδες χώρους εργασίας. Αν πάρουμε μόνο τις επιχειρήσεις μεταποίησης (αφήνοντας δηλαδή απέξω γιαπιά, δήμους, ξενοδοχεία, εστιατόρια κ.λπ.), αναλογούν, με πρόχειρους υπολογισμούς, στον κάθε επιθεωρητή γύρω στις 660 επιχειρήσεις για έλεγχο!! Είναι αντιληπτό πόσο λίγο αποτελεσματικός και συχνός μπορεί να είναι αυτός ο έλεγχος και ο πάντα αναγκαίος επανέλεγχος.
2. Στην περιοχή του Λεκανοπεδίου Αττικής, όπου συγκεντρώνεται το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρήσεων και της εργατικής τάξης, 60 το πολύ Επιθεωρητές Υγείας & Ασφάλειας καλούνται να ελέγξουν χιλιάδες επιχειρήσεις με πάνω από 50 εργαζόμενους η καθεμία και δεκάδες χιλιάδες μικρότερες.
3. Οι ελάχιστοι επιθεωρητές πρέπει να φέρουν εις πέρας το ελεγκτικό τους έργο με τεράστιες ελλείψεις σε υλικοτεχνική υποδομή. Η κατάσταση θα επιδεινωθεί ακόμη περισσότερο στο έδαφος των αναδιρθρώσεων, της παραπέρα μείωσης των κρατικών δαπανών, της μείωσης του προσωπικού και του καθεστώτος «κινητικότητας» και διαθεσιμότητας στο δημόσιο τομέα.
4. Στη σκόπιμη υπονόμηση των ελεγκτικών μηχανισμών πρέπει να προστεθεί και ο προσανατολισμός των ελεγκτικών μηχανισμών που δεν εστιάζει στην εργοδοτική ευθύνη, αντίθετα προωθεί την ταξική συνεργασία. Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμη και στις περιπτώσεις που γίνονται έλεγχοι μετά από ένα ατύχημα, υπάρχει προσπάθεια να μετατοπιστεί η εργοδοτική ευθύνη στις πλάτες των εργαζομένων ή των τεχνικών ασφάλειας (που και αυτοί είναι εργαζόμενοι). Επιπλέον, ακόμη και στην περίπτωση που επιβάλλονται κάποια πρόστιμα, τα οποία είναι ελάχιστα σε σχέση με το τι κερδίζει ο επιχειρηματίας από το να μη λαμβάνει μέτρα ασφάλειας, η χρονοβόρα διαδικασία των κυρώσεων για τους παραβάτες και η δυνατότητα ακύρωσής τους από του εργοδότες μέσω του δικαστικού δρόμου, ακυρώνει την όποια αποτελεσματικότητα μπορεί να έχει η επιβολή τους.

Οι κατά καιρούς κομπασμοί της κυβέρνησης για «μείωση» των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων τα τελευταία χρόνια, αποδεικνύονται γρήγορα κούφια λόγια **αρκεί να σκεφτεί κανείς τη ραγδαία μείωση της οικονομικής δραστηριότητας από το 2008 και μετά λόγω της καπιταλιστικής κρίσης, ιδιαίτερα σε κλάδους με υψηλό δείκτη ατυχημάτων, όπως οι κατασκευές.**

Παρόλο που είναι γνωστό ότι τα εργατικά ατυχήματα δεν καταγράφονται ολοκληρωμένα στη χώρα μας, ακόμη και τα υπάρχοντα στατιστικά στοιχεία δείχνουν την τραγική πραγματικότητα.

Μόνο για τους **ασφαλισμένους του ΙΚΑ**, τα στοιχεία (έως και το 2008 όπου σταμάτησαν να δημοσιεύονται...), δείχνουν ότι **κάθε 2 ώρες συνέβαιναν 3 εργατικά ατυχήματα**. Σύμφωνα με στοιχεία του ΣΕΠΕ, από το 1999 έως το 2012 σχεδόν 1700 εργαζόμενοι δεν γύρισαν σπίτι τους. Δηλαδή **κάθε 3 μέρες ένας εργαζόμενος πεθαίνει από εργατικό ατύχημα** (στην καταγραφή αυτή εξαιρούνται τα ατυχήματα σε εργάτες γης, ναυτεργάτες, εργάτες ορυχείων).

Με δεδομένο το συνολικό προσανατολισμό της Επιθεώρησης Εργασίας, όπως αυτός καθορίζεται από την κυβερνητική πολιτική, και τις σοβαρότατες ελλείψεις σε υλικοτεχνική υποδομή και δυναμικό, είναι βάσιμο να αναρωτιέται κανείς και αν πίσω από θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα που προσδιορίζονται στις επίσημες εκθέσεις ως οφειλόμενα σε «παθολογικά αίτια» βρίσκονται εργασιακοί παράγοντες (π.χ. χημικοί παράγοντες, θερμική καταπόνηση, εντατικοποίηση εργασίας και εξοντωτικά ωράρια κ.λπ.) που επιδεινώνουν ήδη υπάρχουσες παθολογικές καταστάσεις και οδηγούν τους εργαζόμενους στο θάνατο.

Τα εργατικά ατυχήματα δεν οφείλονται σε «ατυχία» αλλά στο ότι δεν λαμβάνονται απαραίτητα μέτρα πρόληψης που θα μπορούσαν να ληφθούν, με βάση το σημερινό επίπεδο ανάπτυξης της επιστήμης και της τεχνικής. **Ο βασικός παράγοντας που καθορίζει κάθε επιλογή του εργοδότη σε σχέση με τις συνθήκες εργασίας, είναι η επίδραση που θα έχει η επιλογή αυτή στο ποσοστό κέρδους της επιχείρησης.**

Με το ίδιο κριτήριο, αυτό της ενίσχυσης της κερδοφορίας των επιχειρήσεων, την ώρα που οι επαγγελματικές ασθένειες (όπως ο καρκίνος) θερίζουν, στην πράξη δεν καταγράφονται στη χώρα μας. Αυτό σημαίνει ότι από τη μια οι εργαζόμενοι δεν αποζημιώνονται με ευθύνη του εργοδότη και του κράτους για θεραπεία, αποκατάσταση, σύνταξη κ.λπ. και καλούνται να πληρώνουν από την τσέπη τους, και από την άλλη, δεν υπάρχουν διαδικασίες εκτίμησης, πρόληψης και αντιμετώπισης του επαγγελματικού κινδύνου.

Οι αντεργατικές επιλογές της σημερινής και των προηγούμενων κυβερνήσεων που απορρέουν από τις κατευθύνσεις της ΕΕ και τις έχουν συναποφασίσει (π.χ. «ευελιξία», διευθέτηση του χρόνου εργασίας, αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, αναδιάρθρωσεις), που χτυπούν τα εργασιακά δικαιώματα, αυξάνουν ταυτόχρονα και τους κινδύνους εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών.

Στην ίδια κατεύθυνση βρίσκεται και **η εμπορευματοποίηση της υγείας και ασφάλειας**, η απουσία δημόσιων υποδομών υποστήριξης των διαδικασιών για την αντιμετώπιση του επαγγελματικού κινδύνου και η παράδοσή τους στις ιδιωτικές ΕΞΥΠΠ, καθώς και η υποβάθμιση σχετικών ερευνητικών και υποστηρικτικών φορέων όπως το ΕΛΙΝΥΑΕ.

Τα προβλήματα της Υγείας & Ασφάλειας δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με τεχνοκρατικές βελτιώσεις του ΣΕΠΕ, καλύτερα οργανογράμματα κ.λπ., δεν μπορούν να λυθούν μέσα από το λεγόμενο «κοινωνικό διάλογο». **Ουσιαστικές λύσεις μπορούν να υπάρξουν μόνο αν και τα ζητήματα αυτά αποτελέσουν πεδίο αντιπαράθεσης, πάλης και διεκδίκησης του εργατικού συνδικαλιστικού κινήματος, ενταγμένης στην πάλη για αναχαίτιση της αντιλαϊκής επίθεσης, για πλήρη εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα, για να μην πληρώσουν την κρίση οι εργαζόμενοι αλλά τα μονοπώλια. Οι εργαζόμενοι μπορούν να επιβάλλουν την καθημερινή και μακρόχρονη προστασία της υγείας και της ασφάλειας τους, κόντρα στο φόβο της απόλυσης και της ανεργίας.**

Το ΠΑΜΕ άμεσα απαιτεί και διεκδικεί:

- *Να παρθεί πίσω η προκλητική κυβερνητική απόφαση για κατάργηση των Τμημάτων της Επιθεώρησης Υγείας & Ασφάλειας σε 7 περιοχές της χώρας.*
- *Ριζική ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού και της υλικοτεχνικής υποδομής του ΣΕΠΕ. Συνδυασμένη, με σαφή διακριτά καθήκοντα, δράση των Επιθεωρήσεων Ασφάλειας και Υγείας με τις Επιθεωρήσεις Εργασιακών Σχέσεων για την αντιμετώπιση όλων των παραγόντων που επηρεάζουν την υγεία & ασφάλεια (π.χ. εξοντωτικά ωράρια, μαύρη εργασία, εργασία ανηλίκων κ.λπ.). Προσανατολισμός της Επιθεώρησης στον ουσιαστικό έλεγχο της εργοδοτικής ευθύνης για τη συνδυασμένη εφαρμογή του συνόλου της νομοθεσίας και των κανονισμών για την υγεία και ασφάλεια.*
- *Ίδρυση κρατικού σώματος Τεχνικών Ασφαλείας και Γιατρών Εργασίας ενταγμένου στο αποκλειστικά δημόσιο σύστημα υγείας, κατάργηση των ΕΞΥΠΠ.*

- Υπεράσπιση και διεύρυνση του θεσμού των Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων. Άμεση επανένταξη στο θεσμό των κλάδων που εξαιρέθηκαν με την Υπ.Απόφ. του 2011.
- Κατοχύρωση της εργοδοτικής εισφοράς για την ασφαλιστική κάλυψη του εργαζόμενου από τον επαγγελματικό κίνδυνο.

Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να είναι καθαρό ότι ο αγώνας για ουσιαστικές λύσεις στα ζητήματα των εργασιακών σχέσεων και της Υγείας & Ασφάλειας είναι, σε τελική ανάλυση, αβεχώριστος από τον αγώνα για τη συνολική ανατροπή της αντιλαϊκής πολιτικής και του κράτους που τη στηρίζει. Δεν φτάνει μια απλή εναλλαγή κυβερνητικού διαχειριστή - όσοι υπόσχονται κάτι τέτοιο μας τάζουν "φύκια για μεταξωτές κορδέλες".

Όσο δύσκολες και να φαντάζουν τέτοιες λύσεις, στο φόντο της "παντοδυναμίας" των επιχειρηματικών συμφερόντων, είναι ταυτόχρονα και οι μόνες ρεαλιστικές, γιατί ανταποκρίνονται στους καημούς και τις αγωνίες της Εργατικής Τάξης. Ο ρεαλισμός της εργατικής τάξης κρίνεται από την ικανότητά της να υπολογίζει σε κάθε στιγμή τη δύναμη του ταξικού της αντιπάλου, όχι για να μειώνει τις απαιτήσεις της σε ένα μίνιμουμ επιβίωσης, όχι για να κάνει εκπτώσεις στα θεμελιώδη ζητήματα που αφορούν την Υγεία & Ασφάλεια στους χώρους εργασίας, αλλά προκειμένου να οργανώσει καλύτερα την ταξική πάλη σε ΟΛΑ τα μέτωπα. Σε αυτό διαφέρει ο αγωνιστικός ρεαλισμός του ΠΑΜΕ και των ταξικών συνδικάτων από τον «πραγματισμό» της υποταγής στο κεφάλαιο των ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, του εργοδοτικού-κυβερνητικού συνδικαλισμού.

Σεπτέμβρης 2014

